

Effektrapport 2025

Det här är Uppsala Stadsmission

Uppsala Stadsmission är en idéburen professionell organisation med syfte att bedriva social verksamhet för människor i utsatthet. Organisationsformen är ideell förening som bedriver socialt arbete i Uppsala. Verksamheten finansieras med gåvomedel från enskilda givare, företag, församlingar, fonder och stiftelser, samt med bidrag från stat, kommun och landsting och också de intäkter som genereras av de sociala företagens försäljning. I den dagliga verksamheten arbetar anställd personal och volontärer med att ge akut nödhjälp, erbjuda mötesplatser för delaktighet, samt bistå med råd, stöd och vägledning för att ge stöd till människor för att de långsiktigt ska kunna förändra sitt liv i en positiv riktning.

Vårt uppdrag

Främja och bedriva social verksamhet för människor i utsatta livssituationer. Ständigt i rörelse att möta medmänniskan utifrån hennes förutsättningar. I relation till människan Se, Lindra, Förebygga och Förändra.

Mission

Verka för alla människors rätt till bostad, sysselsättning och social trygghet.

Vision

Ett mänskligare samhälle där alla har makt att forma sitt liv och vara delaktiga i samhället.

Vår värdegrund

Vi tror på varje människas förmåga till ansvar, utveckling och rätt till ett värdigt liv. Stadsmissionens arbete bygger på en kristen värdegrund. Det är en människosyn som värnar alla människors lika värde, oberoende av livssituation. Vi erbjuder stöd åt alla som behöver det - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder och oberoende av livssituation.

Våra verksamheter

Vi ger stöd till människor för att de ska känna hopp och framtidstro. I våra verksamheter erbjuder vi sociala sammanhang, en möjlighet att prata med människor i samma situation och skapa nya relationer. Vi förnyar och utvecklar våra verksamheter beroende på hur behoven i staden ser ut.

Kärnvärden

- Medmänsklighet
- Professionalitet
- Handlingskraft
- Flexibilitet
- Uthållighet
- Mod

Fokusområden

Vi ska:

- genom våra sociala verksamheter ge människor möjligheter att uppnå sina egna livsmål.
- vara en självklar aktör och samarbetspart, inom socialt arbete, på lokal och regional nivå.
- lyfta, belysa och påverka i socialpolitiska frågor genom opinionsbildning och ge möjligheter till engagemang.

Utifrån vårt uppdrag, våra grundvärderingar, kärnvärden och fokusområden följer här en effektrapport för verksamhetsåret 2025.

Rapportens avgränsningar

I rapporten beskrivs Bostad Först och Jobbcoach/ samt de effekter som insatserna har givit för dem som fått insatserna beviljade.

Beskrivning av förändringsteori Bostad Först

Resurser	Aktivitet/process	Utfall	Övergripande syfte
Arbetslag av medarbetare som kan möta olika typer av deltagare – individanpassat Bil Lägenheter via Uppsalahem Mötesplats Mikaelsgården	Boendestöd utifrån Bostad Först 8 grundprinciper Nära samverkan och kontinuerliga uppföljningsmöten med socialtjänst	Antal deltagare som beviljas bistånd och flyttar in i en egen lägenhet efter att ha befunnit sig i en situation av akut hemlöshet Antal kvarboende Antal deltagare som upplever ökad egenmakt Antal deltagare som upplever livsförbättringar som kan ta sig i uttryck genom förbättrat mående och färre inläggningar inom vården	Färre personer som befinner sig i en akut situation av hemlöshet i Uppsala Ökad egenmakt och samhällsdelaktighet bland deltagarna

Metoder Bostad Först

Stödet från Bostad Först är individanpassat och bygger på att individen själv är med och skapar sina mål, framtidsplaner och eventuell behandling för missbruk eller psykisk ohälsa. Det ställs inga krav från verksamhetens sida på att man exempelvis ska vara fri från alkohol för att behålla hyreskontraktet. Det som gäller för hyresgästen inom Bostad Först är detsamma som gäller alla andra hyresgäster – att du följer de krav som finns i hyreskontraktet. Bostad Först ska bestå av tvärprofessionella team som arbetar metodtroget utifrån Bostad Först-metodikens åtta grundprinciper och som besitter en varierad yrkeskompetens inom socialt arbete. Metoden bygger helt på Bostad Först som modell, det vill säga de 8 grundprinciperna:

- Bostad är en mänsklig rättighet
- Rätten till val och självbestämmande
- Bostad och behandling ska separeras
- Stöd inriktas på återhämtning
- Stöd baseras på skademinskning
- Aktivt engagemang utan tvång och fostran
- Deltagarstyrt utifrån individens styrkor
- Flexibelt stöd under så lång tid som personen själv vill

Utöver detta används motiverande samtal (MI) och lågaffektivt bemötande som metod i det direkta arbetet.

Resurser Bostad Först

Bostad först bygger i stor grad på det individuella stöd som ges av Bostad Försts team bestående av två boendestödjare och en case manager. Teamet har kunnat stödja deltagarna med allt från praktiska göromål i hemmet till att upprätta genomförandeplaner och organisera myndighets- och vårdbesök. De 21 lägenheter som funnits under 2025 ägs alla av Uppsalahem. Uppsala Stadsmissions öppna dagverksamhet Mikaelsgården finns som en trygg mötesplats för flera av deltagarna i Bostad Först. Några deltagare har varit mångåriga besökare på Mikaelsgården. Mikaelsgården har varit en viktig plats för att fånga upp befintliga, likväl som att möta potentiellt nya, deltagare till Bostad Först. Socialsekreterarna från Boendeenheten på Uppsala Kommun besöker regelbundet Mikaelsgården där de tillsammans med Stadsmissionens Bostad Först träffar nya och gamla deltagare då Mikaelsgården är en plats där deltagarna känner sig trygga.

Aktiviteter Bostad Först

Under året har aktiviteterna i Bostad Först bestått i stöd till de personer som utretts och beviljats Bostad Först. Utredning och beslut om bistånd görs av socialtjänsten. Uppsala Stadsmission genomför sedan stödet inför inflytt och under boendetiden, i nära samverkan och dialog med socialtjänstens boendeenhet och Uppsalahem. Stödet är flexibelt och individuellt anpassat, initialt efter inflytt är behoven hos nyinflyttade deltagare mycket stort. Det handlar om att säkerställa ekonomi för att kunna betala hyra och handla hem mat, säga nej till gamla kompisar som inte har någonstans att sova, hantera ensamheten inom fyra tysta väggar, komma ikapp med känslor som tryckts undan och hitta fungerande vardagsrutiner för att klara av att bo kvar. I detta erbjuder Uppsala Stadsmission stöd genom att tillsammans med deltagare successivt utforma olika delmål för att skapa ett hem som känns tryggt och där deltagaren på sikt ska kunna uppleva ökad egenmakt och förbättrat mående.

Resultat Bostad Först

Vid 2025 års början var det 8 kvarboende deltagare inom Bostad Först. Under 2025 flyttade 15 nya deltagare in i sina lägenheter med stöd från Bostad Först och vid årets slut bodde 11 av dessa kvar, vilket innebär en kvarboendegrad på 73 %, vilket ligger relativt nära förväntat resultat för kvarboendegrad (cirka 80%) vid metoddrogen tillämpning av Bostad Först. Tre av de fyra som flyttade ut var vid efterföljande utvärdering inte helt rätt matchade, vilket medförde relativt snabb utflytt. Sammantaget sedan verksamhetens uppstart 2023 hade det vid 2025 års slut flyttat in 27 deltagare, varav 19 bodde kvar, detta innebär 70% kvarboendegrad.

Utvärdering av effekt Bostad Först

De utmaningar som fanns under 2024 var på flera nivåer, och var fortsatt utmaningar under 2025. I det direkta arbetet med stödet till deltagare handlar det främst om att bygga upp relationen och skapa en trygg allians med deltagaren. Många har svårt att lita på människor då de har många besvikelser bakom sig i form av trasiga relationer och myndighetskontakter som inte fungerat. Det tar tid att bygga upp relation och förtroende. Gemensamt för alla deltagare är initialt känslan av lättnad och trygghet i att ha ett eget boende. Men i samband med inflytt upplevs också ansvar och krav som överväldigande, då blir stödet centralt. Stödet tas emot och upplevs tryggt och bra när där finns tillit och relation. Det tar tid att bygga relation och det tar tid, kan vara administrativt krångligt och kräver tålamod att ta tag i saker som myndighetskontakter, läkarkontakter och relationer med familj.

I uppföljande samtal och möten med deltagare har de positiva effekterna av Bostad Först blivit tydliga efter en längre tid. De deltagare som bott 2-3 år i sin Bostad Först lägenhet med tillhörande stöd är de som börjar uppvisa och uttrycka ett ökat välbefinnande både fysiskt och psykiskt. Detta kommer till uttryck på olika vis: minskat missbruk, minskat behov av akuta vårdinsatser och ökad känsla av egenmakt. Deltagare som haft lägenhet med tillhörande stöd från Bostad Först i mindre än 2 år har fortsatt stort behov av stöd för att klara av myndighetskontakter och det vardagliga livet och upplever känslor av ofrivillig ensamhet i sin lägenhet i brist på nya nätverk och sammanhang.

En annan utmaning som funnits sedan starten 2023 är den tvärprofessionella samverkan mellan socialtjänst som utreder och beviljar insatsen, Uppsalahem som lämnar lägenheter, Fastighetsförvaltningen som förvaltar lägenheterna och stödet som ges via Uppsala Stadsmission. Med hjälp av gemensam handledning och workshops utifrån Bostad Försts 8 grundprinciper, tydliga mötesstrukturer där gränsdragningsfrågor och samverkan diskuteras regelbundet så har en samsyn vuxit fram där alla samverkansparter förstår och respekterar varandras uppdrag. Genom att ses tillsammans regelbundet har ett gemensamt fokus på modelltrogenhet etablerats och ett stärkt engagemang har vuxit fram där samverkan kännetecknas av prestigelöshet, flexibilitet och deltagarens behov i centrum. I september 2025 uppmärksammades Uppsala Bostad Först på den nationella Bostad Först-mässan och mottog utmärkelsen "Årets kommun" från Sveriges Stadsmissioner med motiveringen: *"För sitt gedigna arbete med social inkludering och lösningar för hemlöshet har Uppsala visat på hur offentlig verksamhet kan skapa långsiktiga förändringar för människor som står utanför"*

Fokus 2026 Bostad Först

Fram till dags datum har verksamheten växt till 23 boende, vilket varit en relativt snabb tillväxt för Uppsala, men som hade kunnat vara större om tillgången på lägenheter varit större. Detta är under utveckling och det är planerat för 4-5 nya lägenheter till hösten 2026. I augusti kompletteras även Uppsala Stadsmissions Bostad Först med ytterligare en case manager. Planen är fortsatt att verksamheten ska växa med 10 lägenheter per år. Fokus under detta år och främst för hösten är att sprida kunskap och förståelse för Bostad Först för att få med fler fastighetsägare i samverkan kring Bostad Först. Därutöver är fortsatt fokus att jobba vidare med samsyn och gränsdragningar så att arbetet fortskrider på ett bra sätt och att de som beviljas insatsen får så bra stöd som möjligt.

Beskrivning av förändringsteori Jobbcoach

Resurser	Aktivitet/process	Utfall	Övergripande syfte
Arbetslag av medarbetare som kan möta olika typer av deltagare – individanpassat Arbetsplatser utformade för arbetsträning Sociala sammanhang på arbetsplats Personal som kan lära ut praktiska arbetsuppgifter Jobbcoacher Feedback informerat stöd, FIT (processmått) Individanpassat stöd till arbete (IPS)	Arbetsträning: introduktion, upplärning av arbetsmoment, delaktighet i sociala kontexter, individuella samtal, upprättande av genomförandeplan Regelbunden uppföljning med uppdragsgivare om välbefinnande och arbetsallians (FIT) kartläggning av individens mål och arbetsförmåga Jobbcoachträffar i grupp/ workshops Individuella möten med jobbcoach, stöd i ansökningar och arbetsgivarkontakter (IPS)	En upplevd stärkt ställning på arbetsmarknaden (effektmått) Arbetsallians mellan deltagare och handledare (FIT, effektmått) Upplevt ökat välbefinnande (FIT, effektmått) Ökad arbetslivskunskap Deltagarna upplever ökad egenmakt genom ökad kunskap och medvetenhet om vilka möjligheter de har på arbetsmarknaden (effektmått)	Ökat välbefinnande och hälsa (FIT) Ökad kunskap om egen arbetsförmåga och behov av arbetsanpassningar Ökad delaktighet och sysselsättningsgrad på arbetsmarknaden (antal i arbete, praktik och studier)

Metoder Jobbcoach

Målgruppen för verksamheten är de personer som på olika sätt står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden. Målgruppen är personer med psykisk och ibland fysisk funktionsvariation, där funktionsvariationen utgör ett hinder när den enskilde ska hitta, söka och behålla ett arbete på den öppna arbetsmarknaden eller inom sociala företag.

Stödet från Jobbcoach bygger på den evidensbaserade metoden IPS (individanpassat stöd till arbete) som utgår ifrån att alla människor, oavsett funktionsvariation, kan arbeta på den öppna arbetsmarknaden om de bara hittar rätt arbete och rätt arbetsplats. Jobbcoach aktiveras i samband med inkommen förfrågan om plats för arbetsträning inom Uppsala Stadsmission. Jobbcoach tar emot inkomna förfrågningar gällande deltagare i behov av stöd att komma ut i arbete, vanligtvis kommer förfrågningarna från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Innan ett avtal upprättas planerar Jobbcoach in studiebesök i någon av Uppsala Stadsmissions verksamheter som är anpassade för arbetsträning. Jobbcoach bedömer om det föreligger en matchning mellan individens behov och arbetsplatsens förutsättningar innan avtal upprättas och en individuell genomförandeplan för arbetsträning upprättas där deltagarens styrkor, anpassningar och mål dokumenteras. Både val av arbetsträningsplats och arbetsuppgifter anpassas efter deltagarens önskemål och intressen för att kunna planera en realistisk och utvecklande väg framåt samt skapa trygghet och förutsägbarhet för stegförflyttning.

Parallellt med arbetsträning i verksamhet har Jobbcoach i uppdrag att erbjuda kunskap om arbetsmarknaden och om studier till deltagare både genom individuellt stöd och i grupp, att visa på rättigheter/skyldigheter samt vad man kan förvänta sig utifrån en anställning. Varje enskild deltagare får stöd i att utforska vilka studier och yrken som skulle kunna passa, ge goda framtidsutsikter och som intresserar deltagaren. Jobbcoach kan i mån av tid och utifrån behov även ge stöd individuellt och i grupp till deltagare från andra verksamheter inom Uppsala Stadsmission. Arbetssättet innebär att:

- i lagom takt utmana deltagaren genom arbetsträningen.
- med stöd och uppmuntran ge vägledning i arbetssökandet.
- stärka deltagares konkurrensförmåga på arbetsmarknaden genom att erbjuda stöd att skriva CV och förbereda inför anställningsintervjuer.
- tillsammans med deltagaren stötta i breddning av sökfält och utforska andra möjligheter.
- kontakta aktuella arbetsgivare som deltagaren tycker känns intressanta för att etablera kontakt med gällande förfrågan om praktik eller arbete.
- uppmuntra och stötta deltagare att använda det stöd som erbjuds av myndigheter och andra aktörer i rehabiliteringskedjan.

Vid individuella deltagaruppföljningar används FIT (feedback informerat stöd) som är en metod som syftar till att säkerställa att individens upplevelser och mående alltid är centrala i insatsen. FIT bygger på principen att individen själv är expert på sin situation, vilket innebär att insatsen blir mer meningsfull och träffsäker genom kontinuerlig återkoppling. Insatserna kan på så vis justeras och anpassas för att vara mer relevanta för deltagarens behov. Genom att använda FIT kan kvaliteten i samtalsbaserat stöd stärkas och öka chanserna till positiv utveckling.

Utöver detta används motiverande samtal (MI) som metod i det direkta arbetet.

Resurser Jobbcoach

Uppsala Stadsmission har två anställda Jobbcoacher som ansvarar för matchning av placeringar in i arbetsträning, stöd till medarbetare i verksamheterna som tar emot deltagare för arbetsträning, individuella uppföljningar och stöd till deltagarna i arbetsträning, gemensamma workshops för deltagare i arbetsträning, regelbundna uppföljningsmöten med deltagare och placerande myndighet och kontakt med potentiella arbetsgivare för deltagare. I verksamheterna anpassade för arbetsträning finns medarbetare som handleder och stöttar deltagarna i olika arbetsmoment och i deltagares övriga behov av stöd för att klara av att delta i arbetsgemenskapen. Inom Uppsala Stadsmission erbjuds arbetsträning inom Second hand (butik och produktion) Matcentralen (transport, lager, butik) och Finsnickeriet (som lades ner under hösten 2025). Antalet samtidiga platser varierade under 2025, men efter nedläggningen av Finsnickeriet bedöms den maximala kapaciteten vara ungefär 25-30 deltagare i arbetsträning och 10-15 deltagare för jobbcoachstöd.

Aktiviteter Jobbcoach

Under 2025 deltog totalt 80 deltagare, varav 47 kvinnor och 33 män, i någon av insatserna erbjudna av Jobbcoach i form av studiecirklar, jobbsökarworkshops eller individuellt stöd.

Resultat Jobbcoach

Av de 80 deltagare som tagit del av insatser från Jobbcoach under 2025 har 3 deltagare, samtliga kvinnor, gått vidare till studier. 7 av 80, varav 3 kvinnor och 4 män, har under 2025 gått vidare till anställning inom den reguljära arbetsmarknaden, detta motsvarar närmare 9 %. 2 deltagare gick vidare till arbetsträning på arbetsplatser som ligger inom deras utbildningsområde. Totalt har 15% av deltagarna gått vidare till studier eller arbete. Enligt Försäkringskassans statistik brukar ungefär 27% gå vidare till studier eller arbete efter insatsen.

Utvärdering av effekt Jobbcoach

Med en hög andel arbetslösa i Sverige är kampen om lediga tjänster stor och extra stor för den målgrupp som Jobbcoach möter. De företag som Jobbcoach haft kontakt med under året har uppvisat stor försiktighet i att anställa personer från målgruppen. Vidare försvåras vägen till arbete av att kravspecifikationerna för lediga tjänster är svåra för målgruppen att uppnå och ofta är det osäkra anställningar som erbjuds målgruppen.

Målgruppen är personer som har omfattande hinder i vägen mot arbete och som är i stort behov av anpassat stöd, arbetsträning och långsiktig rehabilitering. Trots detta uppnår en relativt stor del av deltagarna en känsla av ökad självkänsla och upplever sig rustade för arbete, ibland utifrån tydliggjorda behov av arbetsrelaterat stöd/anpassade anställningar. Däremot är få företag redo att öppna upp för dessa anställningar och många deltagare får efter avslutad arbetsträning återgå till andra former av arbetslivsinriktade insatser parallellt med att de fortsätter söka arbete.

Under året har Jobbcoach haft kontakt med många olika lokala företag, deltagit på olika företagsträffar där de fått berätta om verksamheten samt bokat in olika företagsbesök med deltagare både individuellt och i grupp. Kontakterna har dock inte lett till anställning men resulterade i flera olika intervjuer.

Fokus 2026 Jobbcoach

Under 2026 kommer större fokus riktas mot olika företag och potentiella arbetsgivare för målgruppen då vi ser att det är där vägen vidare ut i arbete tar stopp. Målet är att uppvakta Uppsala Stadsmissions företagspartners på olika vis för att sprida kunskap om vad olika former av anpassade anställningar innebär och bjuda in dem till att bli en väg ut på den reguljära arbetsmarknaden via studiebesök, praktikplatser, fysiska intervjuer, anpassade anställningar och ordinarie anställningar.

Den långsiktiga målsättningen är att 20-25% av deltagare som får stöd via Jobbcoach ska gå vidare till studier eller arbete.